

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre l'Editorial Selecta, a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/edicio/editorial-selecta> >

Editorial Selecta

(Nou diccionari 62 de la literatura catalana)

Empresa editora fundada a Barcelona el 1946 per [Josep Maria Cruzet](#). Fou la primera editorial que aconseguí els permisos per publicar sota el franquisme reedicions d'autors catalans com ara [Jacint Verdaguer](#), [Santiago Rusiñol](#), [Joaquim Ruyra](#), [Àngel Guimerà](#), [Narcís Oller](#) o [Joan Alcover](#), entre d'altres. Entre els anys quaranta i cinquanta fou una de les empreses més significatives que serví de lligam entre la literatura de preguerra i la més

actual. El 1943 ja havia publicat les *Obres Completes* de Verdaguer (versió de Francesc Matheu) i tres volums solts: *L'Atlàntida*, *Canigó* i *Montserrat*. El 1946, any transcendental per al món editorial català, es va crear la col·lecció «Biblioteca Selecta» i el 1948 la «Biblioteca Perenne», destinada als autors catalans més representatius, com [Costa i Llobera](#), [Rusiñol](#), [Maragall](#) o Joanot Martorell, del qual publicà el *Tirant lo Blanch* a cura de Martí de Riquer. Després es creà la «Biblioteca Excelsa», complementària de l'anterior, i en la qual no només es van reeditar les obres completes d'autors clàssics contemporanis sinó que també n'incorporà de nous, com [Jordi Sarsanedas](#), [Josep M. Espinàs](#), Maria Aurèlia Capmany i [Manuel de Pedrolo](#), entre d'altres. El 1950 es va crear la «Biblioteca Biogràfica Aedos» i el 1951 la «Biblioteca Selecta Universal», pensada per acollir traduccions, que no reeixí per les normes de la censura. Aconseguí, però, de publicar Francis Jammes, Louis Hemon, H. C. Andersen.

Però l'editorial no només es dedicà a l'edició sinó que eixamplà el seu marge d'acció instituint un premi i celebrant unes vetllades literàries als locals de la Casa del Llibre. Una de les més significatives tingué lloc l'any 1959 amb motiu del centenari dels [Jocs Florals](#) de Barcelona, en la qual pronunciaren conferències Jordi Rubió i [Josep M. de Sagarra](#).

Entre 1951 i 1959, en col·laboració amb Aymà, convocà i publicà els premis de novel·la Joanot Martorell, així com el Víctor Català de narració i el de biografia Aedos, a partir del 1953. L'any 1956 crearen el premi Josep Yxart d'assaig. Una altra de les iniciatives de [Cruzet](#) i la seva gent fou la creació d'una publicació trimestral, *Crònica literaria. Servicio de información bibliográfica de «Editorial Selecta»*, de la qual es van publicar dinou números, l'últim la primavera de 1955. L'any 1955 l'editorial va fundar la Central de Literatura Catalana amb la intenció de vendre els llibres d'una manera còmoda i assequible als subscriptors, i organitzà viatges i excursions literàries. El 1986 la Selecta es fusionà amb la Llibreria Catalònia, convertint-se en una secció més d'aquesta empresa. El 1998 fou adquirida per [Edicions 62](#).

Copyright text © 2000 Edicions 62

Josep M. Cruzet i la fundació de l'Editorial Selecta

Jaume Subirana (Universitat Oberta de Catalunya)

L'any 1924, amb Antoni López-Llausàs (a la impremta del qual havia entrat a treballar uns anys enrere) i Manuel Borràs com a socis, [Josep Maria Cruzet](#) obrí (primer a la plaça de Catalunya i més

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre l'Editorial Selecta, a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/edicio/editorial-selecta> >

tard al seu emplaçament definitiu de la Ronda de Sant Pere) la Llibreria Catalònia, una institució moderna i modèlica que aviat arrelà en la Barcelona del moment. Nascut a Barcelona l'any 1903, educat al Col·legi Comtal (on fou condeixeble de [Marià Manent](#)), Josep Maria Cruzet i Sanfeliu era un home de poca salut però ple d'idees sovint innovadores i amb una virtut essencial: la tenacitat. Sota la seva direcció la Llibreria Catalònia anà esdevenint també quiosc, editorial (de la revista D'Ací i d'Allà al Diccionari General de la Llengua Catalana de Pompeu Fabra) i distribuïdora. Després d'un parèntesi, el 1926, a la Patagònia, Cruzet continuà la seva tasca al capdavant de la Catalònia. El 1934 es va casar amb Maria Borràs de Quadras, germana del seu soci Manuel. Durant la guerra civil, el llibreter-editor passà a França i després a Pamplona i Sant Sebastià, on també va dedicar-se al negoci dels llibres.

De retorn a Barcelona, [Cruzet](#) convertí per raons òbvies la Catalònia en "Casa del Libro" i sol·licità els permisos pertinents per reprendre les edicions en català amb les Obres completes de [Jacint Verdaguer](#). La llum verda no arriba fins al 1943, però amb condicions: el llibre es farà en edició de luxe i amb ortografia pre-fabriana. A partir d'aquest primer permís i del canvi de perspectiva que la victòria dels aliats, el 1945, representà, la tenacitat i les gestions a Madrid de Josep M. Cruzet facilitaren nous permisos, i el 1946 els volums aïllats s'integren en el primer projecte empresarial per a editar llibres catalans de la postguerra: la Selecta. Un projecte que mirarà d'obrir-se camí en un clima asfixiant de prohibicions i supervisió governativa, censura implícita i explícita, buit a la premsa i absència de públic. L'editorial naixia d'un pla ambiciós. En paraules del mateix Cruzet: "Vaig creure que havia de dedicar-me al desenrotllament d'un projecte editorial, fruit de llarga meditació, encaminat a assegurar la continuïtat de la literatura catalana i de demostrar-ne la real i viva existència, l'any 1945. Aquesta realització s'havia d'orientar, al meu entendre, dins una base al més àmplia possible, tant en quantitat i qualitat com en accelerat ritme de producció. Hi havia d'ésser representada l'obra dels millors autors catalans d'abans i d'ara, tractant d'evitar la dispersió i la improvisació que tan sovint havien afectat moltes de les nostres empreses culturals." A partir d'aquí, el projecte de la Selecta aconsellà la creació de tres col·leccions fonamentals (sempre amb noms que, com el de l'editorial, s'escrivissin igual en català i en castellà): la Biblioteca Perenne (petits volums d'obres completes), la Biblioteca Excelsa (per als autors contemporanis) i la Biblioteca Selecta (la col·lecció central, amb diverses seccions). Vista amb perspectiva, suspesa en la corda fluixa entre el possibilisme i la claudicació, l'Editorial Selecta és, d'acord amb [Joaquim Molas](#), una de les peces més significatives del doble procés de resistència/recuperació de la literatura catalana de postguerra. Segons Molas: "Des del primer moment, la Selecta, inspirada, en part, per la casa Aguilar, de Madrid, es proposà de fer un inventari total del passat. Un inventari més caut que rigorós, que, en conjunt, s'hagué d'enfrontar amb dos problemes: la duresa de la censura i les dificultats de comercialització".

En aquest projecte tingué des del començament un paper destacat Josep Miracle i Montserrat (Barcelona 1904), escriptor i gramàtic, deixeble directe de Pompeu Fabra (seva és la revisió i ampliació del diccionari Fabra a partir de la quarta edició) i autor de novel·les, teatre, llibres de contes i reconegudes biografies. Després de la guerra, Miracle havia començat a treballar corregint proves per a l'Editorial Salvat, però coneixia [Cruzet](#) i aquest li proposà corregir el primer volum amb les obres completes de [Verdaguer](#) de 1943 i, a partir d'aquí, l'anà involucrant en el projecte de la Selecta: a la fi, Miracle va anar a treballar amb Cruzet i va acabar essent durant molts anys el sots-director literari de l'Editorial Selecta, amb les funcions d'una mena de cap de redacció.

A més de l'Editorial Selecta, [Josep M. Cruzet](#) fou també el responsable de la "Biblioteca Biogràfica Catalana" (1950), de l'"Enciclopèdia Catalana" (1955), de l'editorial AEDOS (especialitzada en textos memorialístics) i, juntament amb els editors d'Aymà, de la institució l'any 1951 dels [Premis de Santa](#)

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre l'Editorial Selecta, a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/edicio/editorial-selecta> >

Llúcia: la primera gran vetllada pública dedicada a la literatura catalana sota el franquisme. L'editor morí a Barcelona el 17 de febrer de 1962, però a partir d'aleshores la seva esposa, Maria Borràs de Quadras, mantingué la continuïtat del projecte que ell havia posat en marxa.

Copyright © 1995 Jaume Subirana

Biobibliografia

Biografia

WEB: A la Hiperenciclopèdia

http://www.enciclopedia.cat/fitxa_v2.jsp?NDCHEC=0238395

Bibliografia

WEB: Què hi ha a la Biblioteca de Catalunya

<http://cataleg.bnc.cat/>

WEB: Què hi ha a les biblioteques públiques

<http://www.gencat.net/slp/vtIs24/catalan/index.html>

WEB: Articles sobre l'editorial (Traces)

http://traces.uab.cat/search?In=ca&p=Selecta&f=keyword&action_search=Cerca&c=Traces+%3A+base+de+dades+de+llengua+i+literatura+catalanes&sf=&so=d&rm=&rg=10&sc=1&of=hb

Comentaris

Crítica

WEB: Josep Maria Cruzet, fundador de la revista

Pàgina de lletrA dedicada a l'editor Josep Maria Cruzet.

<http://lletra.uoc.edu/ca/autor/josep-m-cruzet2/>

WEB: Editorial Selecta a Internet

Pàgina web del Grup 62, actual propietari de l'editorial (no hi ha pàgina pròpia).

<http://www.edicions62.com/>

WEB: "La Biblioteca Selecta reneix per aplegar els clàssics catalans"

Notícia a laMalla.net (02/04/04).

http://www.lamalla.net/canal/actualitat_cultural/literatura/article.asp?id=147667
